ToC Ontwikkeling - WaaS

5 wettelijke taken - maar nog onduidelijk wat deze exact gaan inhouden - zo goed mogelijk voor eindgebruikers

bibliotheek is instaat om deze taken uit te voeren. - die naar beneden

hoe gaan we om met diversiteit in het netwerk - bibliotheken groot en klein, verschillende kennis en expertises. Er zijn bibliotheken met een duidelijke digitale strategie met bijbehorende middelen; middengroep die wil maar niet instaat is en dan nog een groep die blij zijn met basiswebsite en draaiende infrastructuur - geen middelen en expertises - daar moet je als landelijk een perspectief voor bieden.

diferenteren ? grootste gemene deler.

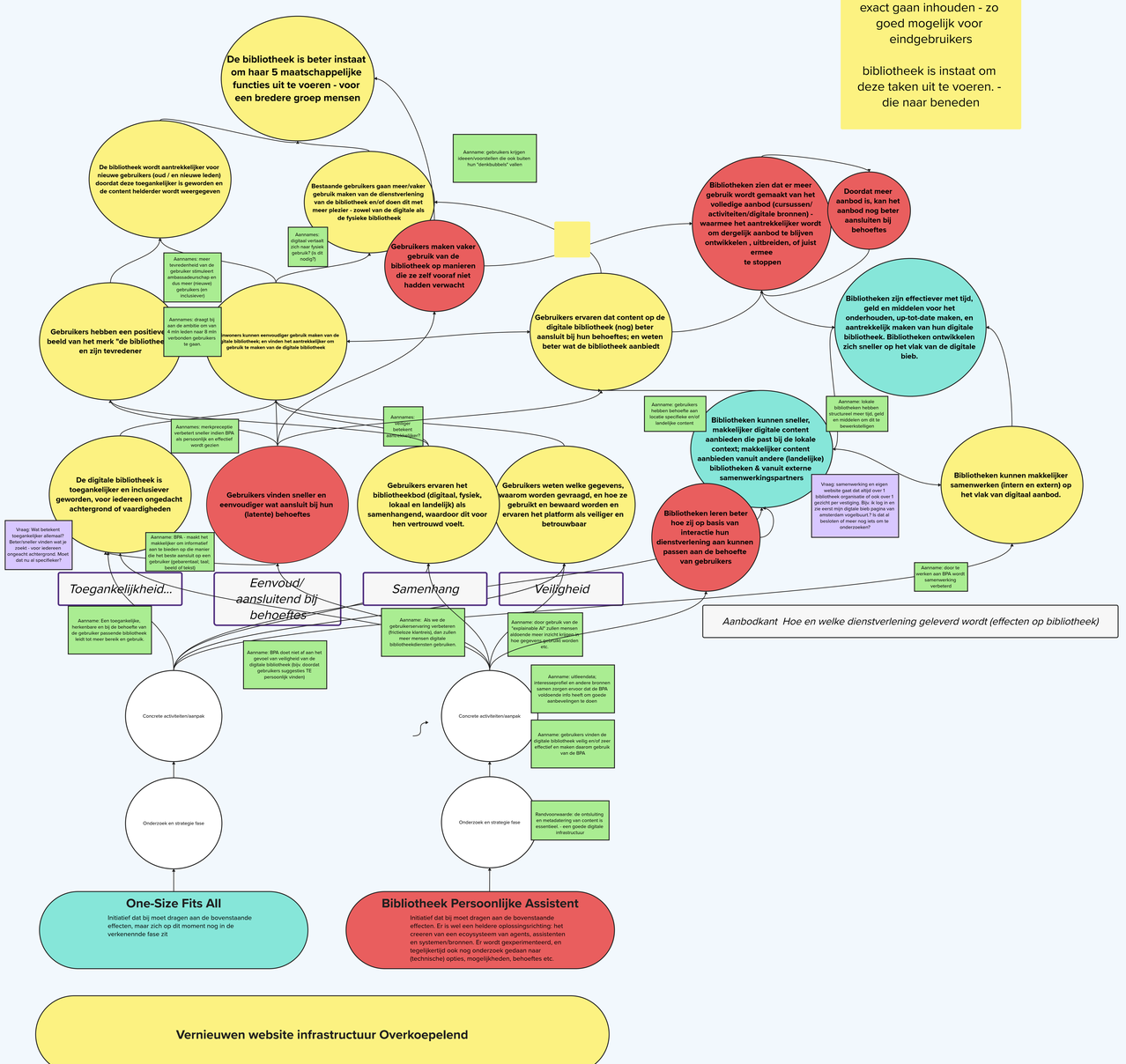
expertise ontwikkeling van bibliotheken.

brons zilver goud - ontzorging
zelf inrichten binnen grenzen
bibliotheek die het zelf doet.

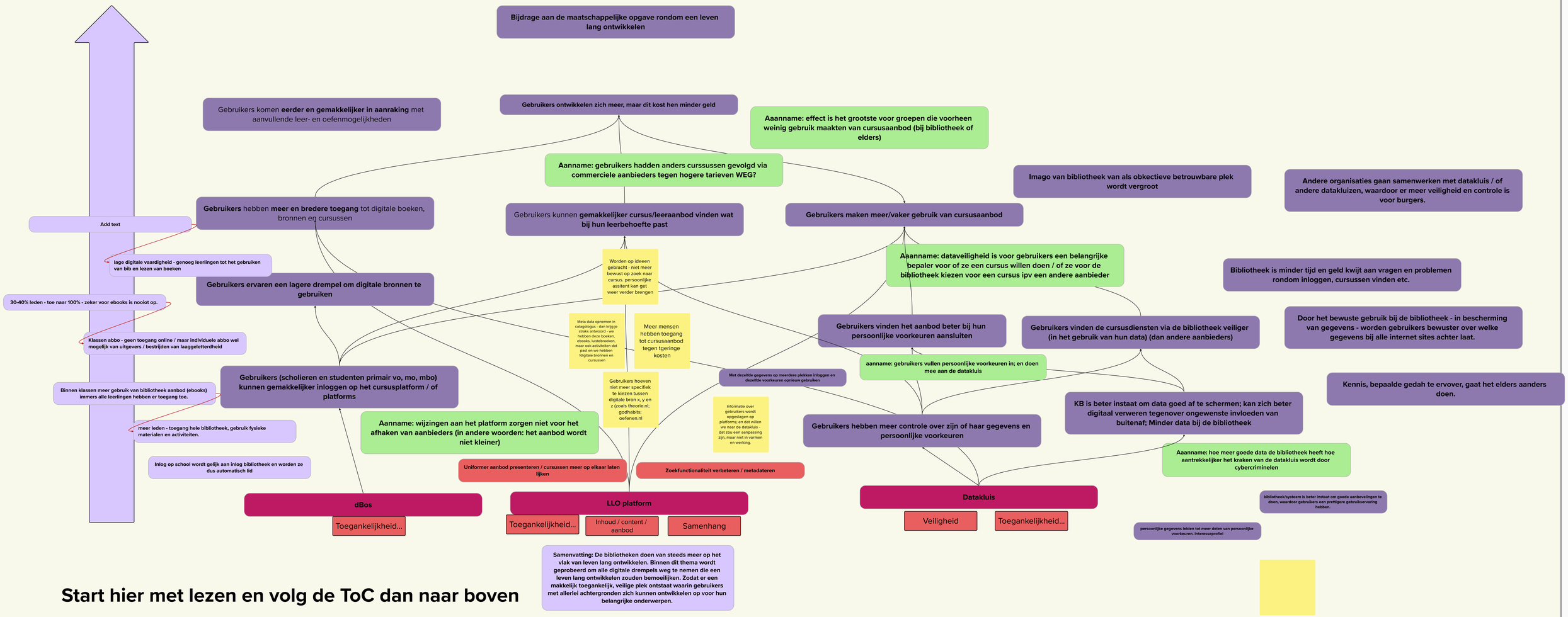
als netwerk inzicht hebben in welke expertises er voor handen is in het netwerk; ; hoe dit verdeeld is over het netwerk en bepalen; welke expertise nodig is in het netwerk; hoe we dit in de toekomst willen inrichten en welke oplossingsrichtingenrd daarbij passen. (route A: iedereen maakt de vlucht naar voren; B: verschillende sporen). One size fit all?

Hybride bibliotheek - 1 bibliotheek is er dus niet. moeten samenwerking. in de perceptie is er misschien maar 1 bibliotheek in de lokale context - hybride lokale, fysieke en digitale dienstverlening. -- - er is ook een digitale bibliotheek vanuit de KB.

niet alles komt in 1 omgeving terecht - eindgebruikers hebben er geen last van dat er verschillende omgeving zit. geen drempels ervaart. bij bibliotheken ziet er anders uit maar het gevoel is het belangrijkste. dit is echt een verschil van inzicht.

ToC Ontwikkeling - LLO

Start hier met lezen en volg de ToC dan naar boven

Datavolwassen bibliotheeknetwerk

Indirecte effecten

Directe effecten

Outputs

bibliotheken maken gerichtere en betere strategische keuzes

Bibliotheken kunnen hun maatschappelijke waarde beter aantonen doordat gegevens lokaal en landelijk consistent zijn.

Bibliotheekmedewerkers zijn meer gemotiveerd en kunnen meer tijd besteden om data te gebruiken om dienstverlening te verbeteren voor hun gebruikers

Aanname: het nut van data voor de eigen interne organisatie wordt meer gezien (data als lust ipv last)

Bibliotheken gebruiken trend en benchmark data in grotere mate

Het bibliotheeknetwerk krijgt beter inzicht in hun eigen prestaties (t.o.v. anderen)

Bibliotheekmedewerkers krijgen meer vertrouwen in de data doordat duidelijk is wat precies gemeten en aangeleverd wordt.

Aanname: het nut van data voor de eigen interne organisatie wordt meer gezien (data als lust ipv last)

POI zijn beter instaat bibliotheek in hun netwerk te ondersteunen met standaardrapportages over leden, collectie en financiën.

Het bibliotheeknetwerk kan makkelijker en efficienter gegevens consolideren en aanleveren (voor de uitvraag van Wsob-gegevens)

Aanname: tijd beloperd kan worden ingezet om meer met data voor de dienstverlening te doen

Bibliotheekmedewerkers ervaren minder registratielast doordat systemen hen ondersteunen bij dataverzameling.

De datakwaliteit wordt betrouwbaarder en data wordt beter onderling vergelijkbaar

Aanname: het hele netwerk gaat ook de vastgestelde kernset van definities en afspraken hanteren

Vastgestelde en openbaar gedeelde kernset van definities en afspraken rondom data en databeheer

Een vastgesteld proces voor actualisatie en beheer van de definities

Een vereenvoudigd of waar mogelijk geautomatiseerd aanleverproces

Verdergaand / completer dan wettelijke definities (ook vastgelegd in XY

Aanname: bibliotheken vinden dit nu een probleem en willen graag betere - meer vergelijkbare - data

Voorbeeld: wie is een lid, afspraak: hoe vaak schoon je op?

Narratief focus op Wsob kernset

bibliotheken ervaren een sterke data-geïnformeerde werkcultuur

Bibliotheekmedewerkers ervaren data als een waardevoller onderdeel van hun werk doordat ze de toepassingen en het nut ervan beter begrijpen

Bibliotheken baseren plannen en besluiten in grotere mate op data

Bibliotheekmedewerkers voelen zich zelfverzekerder en beter toegerust om met data te werken

Bibliotheken weten beter hoe ze de data-inspanningen kunnen prioriteren en inbedden in hun eigen werkpraktijk

Bibliotheken dragen actiever bij aan datageïnformeerd werken, passend bij hun rol en capaciteit.

Sterk netwerk en goede netwerkafspraken en infastrructuur gaan ervoor helpen dat ook achterlopers / minder datavolwassenorganisaties ook sneller stappen zetten

Iedereen plukt voordelen van, maar niet iedereen hoeft alles te kunnen. je moet het belang snappen en weten wie je kunt vinden.
iedereen naar vermogen een bijdrage kunnen leveren.

Bibliotheken kunnen hun maatschappelijke meerwaarde (of merknaam) sterker onderbouwen

Bibliotheken kunnen meetbaar beter inzichtelijk maken hoe zij bijdragen aan de drie maatschappelijke opgaven

Bibliotheken zijn beter in staat hun aanbod af te stemmen op de gebruikersbehoeften

Onderzoekskennis en inzichten worden beter gedeeld binnen het netwerk. Bv best practices Wijzer

Gemeenschappelijke taal

Gemakkelijke gegevenslevering

Bewustzijn

Inzicht in behoefte, impact en belang

ToC - AI en Metadateren

Indirecte effecten

Directe effecten

Outputs

Gebruikers gaan meer/ vaker gebruik maken van de dienstverlening en/of doen dit met meer plezier

Gebruikers worden in grotere mate geenthousiasmeerd over het aanbod, ze nemen verrassende suggesties meer in overweging

Aanname: enthousiasme gebruikers zorgt voor toename nieuwe gebruikers

Gebruikers ervaren een betere aansluiting van het aanbod op hun persoonlijke behoeften

De digitale bibliotheek is toegankelijker en inclusiever geworden, voor iedereen ongedacht achtergrond of vaardigheden

Gebruikers vinden informatie begrijpelijker, intuitiever en aantrekkelijker en completer gepresenteerd op een manier die beter bij hen past

Gebruikers ervaren het aanbod en de gebruikservaring en de als veilig(er)l, waar is, betrouwbaar, relevant, zonder bias is

De drempel om gebruik te maken van dienstverlening - ongeacht lid of niet lid - van de bieb wordt lager en als lager ervaren

Aannname: het aanbod van (digitale) diensten voor niet leden wordt uitgebreid

Je hoeft niet per se lid te zijn om gebruik te maken van (een deel) van het bibliotheek aanbod

Aannname: het is voor mensen een grote drempel om deel te nemen als je mensen dit niet zo ervaren.

Bibliotheken zijn beter instaat nieuwe gebruikers te verwelkomen en aan zich te verbinden.

Aanname: bibliotheken hebben in die ogen van nieuwe gebruikers een goed imago - als toegankelijke, veilige plek voor iedereen

Bibliotheken zijn beter instaat hoe ze hun aanbod tot stand komt (algemeen of persoonlijke aanbevlingen) goed uit te leggen.

Metadata sluit beter aan bij wat gebruikers nodig hebben

Aanname: Bibliotheek standaarden schrijven voor wat meta-data moet bevatten - standaarden kunnen worden aangepast.

Bibliotheken hebben meer inzicht in wat technisch mogelijk is rondom metadateren

Bibliotheken weten beter welke bronnen er allemaal zijn (intern & extern) en hebben beter beeld van wat ze met deze bronnen willen en kunnen

Gebruikers (onderzoekers; profesisonals) hebben meer vertrouwen in de volledigheid en actualiteit van de collectie en kunnen er beter mee werken

Gebruikers hebben makkelijker toegang tot de volledige collectie van de KB (direct of via OB - nationale bibliotheekcatalogus)

Partners van de KB kunnen beter geholpen worden met vraagstukken rondom collectieadviezen; data-analyses etc.

Medewerkers hebben meer inzicht in de dekkingsgraad; Meer ruimte om te werken aan verrijkingen (koppelingen etc.)

Consistentere en completere dekking van de metadata (achterstand is ingelopen)

Snellere en schaalbaardere verwerking van binnenkomende publicaties

Aanname: eerst zijn achterstanden ingelopen, dan is er meer ruimte om uitgebreider te beschrijven en verrijken

Van data-invoerder naar kwaliteitscurator

Betere benutting van capaciteit en expertise medewerkers

Minder handmatig werk voor catalogiseerders

Goed opgeleide medewerkers en heldere workflow voor "human in the loop" in het metadateringsproces

AI-gedreven metadateringstool

Door onderzoek, strategiebepaling en nog uit te voeren initiatieven wordt bijedragen aan deze effecten - vaak in samenwerking met andere initiatieven, zoals het automatische metadateren, BPA etc.

KB is geen onderdeel van zelfde catalogiseeromgeving van andere bibliotheken

Automatisch metadateren

Lessen delen met elkaar.

Laagdrempelige toegang

AI en metadateren overkoepelend

Publieke Waarden, AI & Ethiek en Klantreizen

Gebruikers zien de bibliotheek als het merk en de plek waar je niet commercieel - en vanuit publiek belang terecht kunt en gebruik kunt maken van diensten.

Aanname: gebruikers / de maatschappij verwachten wat anders van de bibliotheek - dan van commerciële organisaties

Gebruikers herkennen de publieke waarde in de bibliotheek (digitaal & fysiek) / schrijven deze in grotere mate toe aan de bibliotheek - gebruikers zien dat publiek belang centraal staat bij de bibliotheek

Gebruikers zin de bibliotheek als een veilige, transpratante plek m.b.t. gebruik van AI

Gebruikers ervaren een hogere klanttevredenheid en kijken positiever naar het 'merk' bibliotheek

Bibliotheek aanbod / projecten zijn "meer verantwoor en meer gedragen

Het aanbod van de bibliotheken sluit aan bij pubieke waarde.

In alle projecten wordt rekening gehouden met de publieke waarden; indien waarden in conflict zijn wordt hier een meer bewuste afgewogen keuze in gemaakt

In alle projecten waarbij AI een rol speelt zijn de ethische kaders rondom AI leidend

Gebruikers vinden sneller/ beter wat zij zoeken dankzij gebruiksvriendelijke tools en heldere communicatie

De bibliotheek betrekt gebruikers vaker en beter in het opstellen van beleid/ projecten etc.

Bibliotheekmedewerkers weten beter hoe ze publieke waarden kunnen borgen in (digitale) projecten (er zijn hier duidelijke werkprocessen / toetsingskaders etc. voor beschikbaar.

Bibliotheken zijn beter in staat met de bril van publieke waarden naar digitale ontwikkelingen te kijken. Zowel naar de kansen als de grenzen (dreigingen) en valkuilen.

Er onstaat een cultuur waarin sterker vanuit publieke waarden en ethiek wordt gewerkt, waardoor kaders ook regelmatig worden geüpdatete naarmate maatschappelijke ontwikkelingen hierom vragen

Bibliotheekmedewerkers hebben meer kennis over de mogelijkheden, risico's, kansen en ethische aspecten van AI

Bibliotheekmedewerkers zijn meer gemotiveerd en bewust om AI op ethische manier toe te passen (of juist niet toe te passen)

Gebruikers voelen zich meer welkom en begrepen omdat de diensverlening beter aansluit op de leefwereld en (latente) behoeften van de gebruiker

Gebruikers profiteren van een beter afgestemde digitale én fysieke dienstverlening.

Bibliotheekmedewerkers kennen alle publieke waarden, weten wat er al ontwikkeld is op dit terrein, en weten beter wat die concreet voor hen betekenen (beter doorleefd)

Bibliotheekmedewerkers vinden het nog belangrijker om vanuit publieke waarden te werken

Er is een gedeeld beeld van welke waarden centraal moeten staan binnen de bibliotheeksector en wat die waarden inhouden

Aanname: ontwikkelingen zijn niet per se dreigend of positief - je hebt afwegingskaders nodig om beslisingen te kunnen maken.

Aanname: gebruikers zijn betrokken bij het vaststellen welke waarden centraal zouden moeten staan.

Handvatten, tools, instrumenten om dit verder te brengen binnen de bibliotheek

Field lab experimenten, community of practice, platform, proof of concepts experiment

Aanname: dat dit georganiseerd kan worden via ModL Mocchon systemen nodig

outputs: handvest; weten wat er gebeurt er allemaal in de sector

Er is een gedeeld beeld binnen de bibliotheek sector over wat ethische AI is

Van welke kant vliegen we dit aan: het netwerk of de gebruikers.

Werken vanuit publieke waarden

AI en Ethiek

Klantreizen

Overkoepelend